

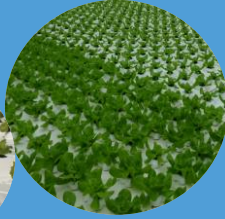
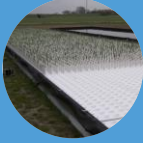
Teelt de grond uit voor de vollegrondstuinbouw

Recirculatie en regenwateroverschot

27 november 2013

Erik van Os, erik.vanos@wur.nl

Teeltsystemen Uit de Grond

Teelt op water	Drijvende teelt in bak	
	Goot met dunne waterlaag	
Teelt op substraat	Potten op of in de grond	
	Goten met potten boven de grond	
	Substraatbedden op de grond	

Kwaliteit gietwaterbronnen

- Wat voor water gebruikt u ?
- Zitten daar risico's aan?

Kwaliteit gietwaterbronnen

	kwaliteit	ziekten
Regenwater	■ ++	■ 0
Leidingwater	■ +	■ ++
Opp.vlaktewater	■ -- --	■ -- --
Bronwater	■ + --	■ +
Osrosewater	■ ++	■ ++

→ Drainwater → ontsmetten

→ Opvang regenwater vanaf daken, 1000-1500 m³/ha

Recirculeren

- Optimaler gebruik water en meststoffen
  - Opvangbakken
  - Kostenbesparing
  - Milieuvriendelijker = duurzamer
- Goede kwaliteit water nodig
- Ontsmetten
- Is ontsmetten nodig?
- Wat zijn de problemen?

Fysische ontsmettingsmethoden

- Verhitten
  - dosering: 95°C gedurende 30 s
- UV belichting (254nm, UV-C)
  - 100 mJ/cm² bacteriën en schimmels
  - 250 mJ/cm² virus
- Langzame zandfiltratie
  - Snelheid: 100 l/m²/u

Chemische methoden

- Ozon ($O_3 \rightarrow O_2 + O \cdot$)
- Waterstof peroxide ($H_2O_2 \rightarrow 2 OH \cdot$)
- Natrium hypochloriet ($NaOCl \rightarrow HOCl + NaOH$ or OCl^-)
- Chloordioxide (ClO_2)
- Koper-zilver ionisatie
- Electrolysewater

- Peroxide, hypochloriet (bleekwater), koper zilver
→ beperkte werking
- Electrolysewater, chloordioxide: onbekend

Ministerie van Economische Zaken,
Landbouw en Innovatie

Uw sector investeert
in dit project via het
Proefnetwerk Tuitteax

Capaciteit van de installatie (2)

VOOR 1000 m²

	m ³ /dag	m ³ /u
▪ drainwater	1.5 - 2.5	0.25 - 0.4
▪ drain + gietwater	8 - 10	1 - 1.5
▪ Eb/vloed	20	0.8 - 1
▪ NFT/DFT	100	4.2

- opslag capaciteit: > 24 u

Ministerie van Economische Zaken,
Landbouw en Innovatie

Uw sector investeert
in dit project via het
Proefnetwerk Tuitteax

Neerslagoverschot

- Regen: 800 mm/jr
- Verdamping: 500 mm/jr
- Over: 300 mm/jr → uit het systeem

Hoeveel regen in het systeem?

- Komt alle regen in het teeltsysteem?
- Staat er een gewas in de winter?

Ministerie van Economische Zaken,
Landbouw en Innovatie

Uw sector investeert
in dit project via het
Proefnetwerk Tuitteax

Hoeveel regen in systeem?

- Komt alle regen in het teeltsysteem?
  - Vijver met drijvers: prei, sla, bloemkool
  - Goten: aardbei
  - Substraat: aardbei, lelie, zomerbloemen, laanbomen, bollen
- Staat er een gewas in de winter?
  - Water, prei: JA
  - Water, sla: NEE
  - Substraat, aardbei, bollen, boomkwekerij: JA
  - Substraat, lelie, zomerbloemen: NEE

Ministerie van Economische Zaken,
Landbouw en Innovatie

Uw sector investeert
in dit project via het
Proefnetwerk Tuitteax

Oplossingen per gewas(system)

- Afdekking met tunnel of kas: hoge investering
- Goten: 10%, geen actie nodig
  - NFT: aardbei
  - Substraat: aardbei, zomerbloemen, laanbomen,
- Vijvers met drijvers: volvelds
  - Prei: drijvers
  - Sla, bloemkool: drijvers

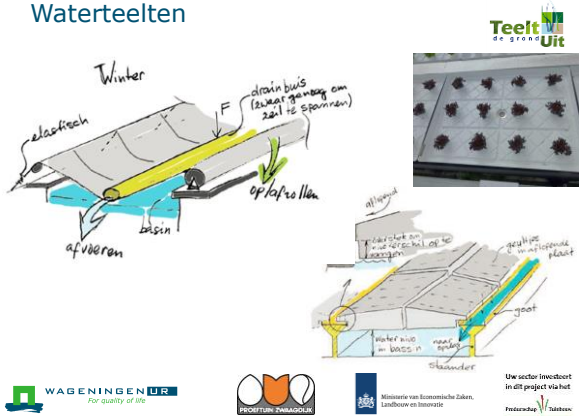
→ Bufferen in systeem, daarna spui? Of.....

Ministerie van Economische Zaken,
Landbouw en Innovatie

Uw sector investeert
in dit project via het
Proefnetwerk Tuitteax

Waterteelten

Oplossingen per gewas(system)

- Substraat op bedden
  - lelie, bollen, boomkwekerij
    - In winter: eerste 40 mm opvangen daarna spuien
    - In zomer: na b.v. 50 mm/dag spuien
- ➔ Niet volledig gesloten
- ➔ Reinigen spuiwater (nutriënten, gewasbeschermingsmidd.)
  - ➔ RO: brijn als meststof (20%), water spuien (80%)

Conclusies

- Recirculeren moet!
  - Goed gietwater
    - Regenwater opvangen: 1000 m³/ha
    - Geen oppervlaktewater
  - Ontsmetten: UV, Lzf
- Neerslagoverschot: 300mm
  - Aanpassing: buiten systeem houden
    - Vijver met drijvers
  - Afhankelijk teeltsysteem/gewas
    - Substraatbedden met gewas in winter

Dank voor jullie aandacht

Vragen ?

